



РІЧНИЙ
ЗВІТ



2016





CEDOS – незалежний, позапартійний, некомерційний аналітичний центр. Ми досліджуємо державну політику та суспільні процеси у сферах освіти, міграції та міського розвитку, прагнучи стимулювати прийняття рішень на основі даних та участь громадян у прийнятті рішень.

Ми робимо акцент на необхідності дискусій щодо шляхів розвитку України, виступаємо за соціально орієнтовану, прогресивну економіку та політику.



МИ ПРАЦЮЄМО У ТРЬОХ ОСНОВНИХ НАПРЯМКАХ:



Середня та вища освіта:

фінанси, рівність, мобільність, відкритість та добросовісність



Міграція:

трудова міграція, грошові перекази, реєстрація місця проживання, біженці та внутрішньо переміщені особи, їхні права



Міський розвиток:

громадська участь, взаємодія зацікавлених сторін, урбаністичні дослідження, прийняття рішень в міському розвитку на основі даних, міські ініціативи та рухи.

2016 РІК БУВ БАГАТИМ НА ЗМІНИ В ОРГАНІЗАЦІЇ:

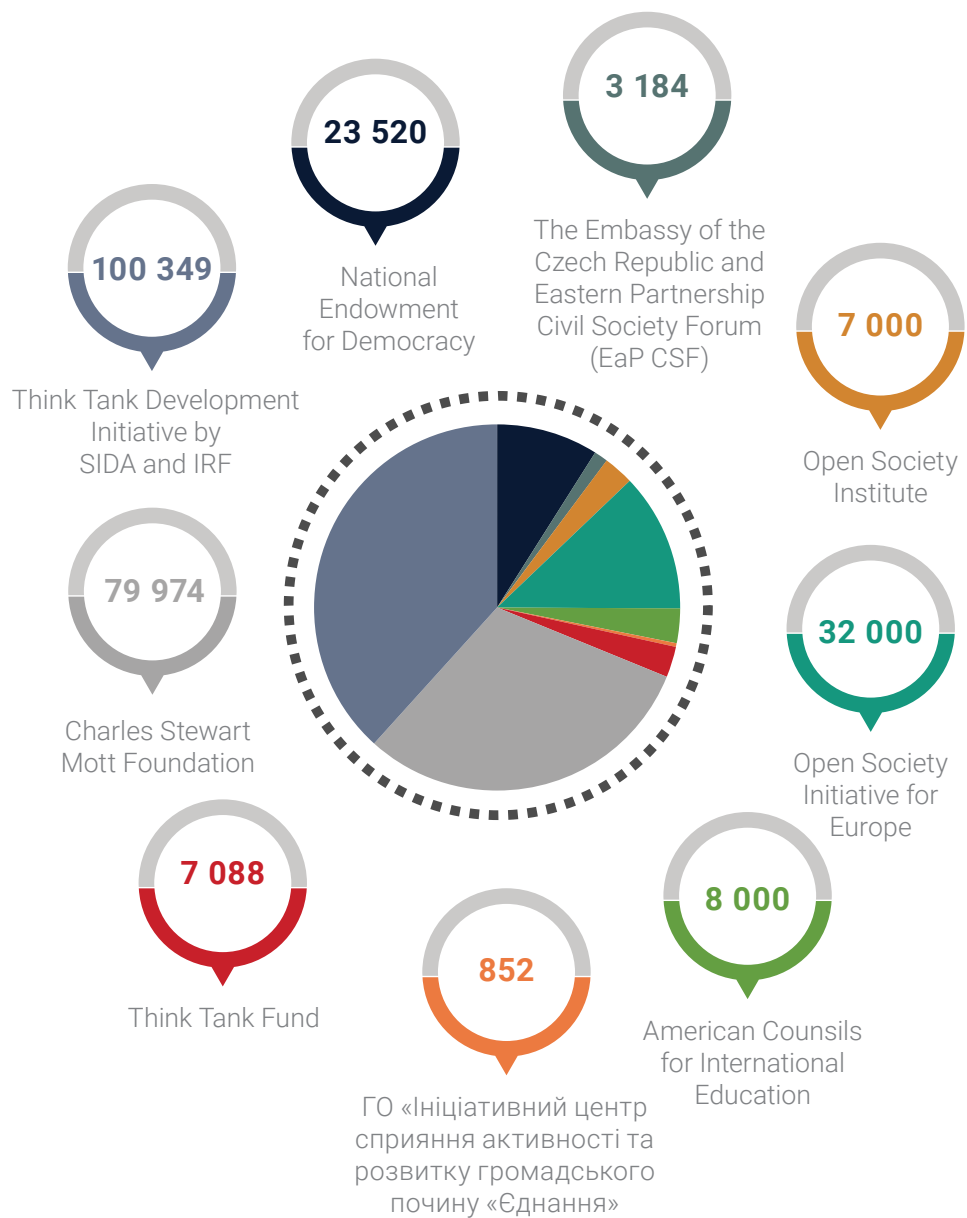
- ◆ Ми змінили структуру організації, посиливши роль Наглядової ради, склад якої було оновлено. На відкритому конкурсі Рада обрала нову директорку. Для команди CEDOS принциповим було, аби ці функції виконувала людина ззовні, а не зсередини команди.
- ◆ До своєї діяльності CEDOS залучає 19 фахівців та фахівчинь з аналізу політики, комунікації, інформаційних технологій та управління організацією. Завдяки програмам YPDP та CSPP від Open Society Institute до CEDOS долучилися двоє стажерок, і команда Центру стала міжнародною. А двоє попередніх стажерок з програми «Стажування студентів ВНЗ на базі аналітичних центрів» тепер успішно залучені до проектів CEDOS на постійній основі.
- ◆ Ми посилили механізми внутрішнього рецензування аналітичних матеріалів, кожен текст рецензується щонайменше двома аналітиками/аналітиकिनями. Також зросла кількість зовнішніх рецензій - кожен великий текст має щонайменше одну зовнішню рецензію. Зокрема зовнішніми рецензентами були фахівці з Центру політико-правових реформ, Університету Карлоса III (Мадрид), Світового банку, Київської школи економіки, Реанімаційного пакету реформ, Gfk Ukraine, МІОК Львівської Політехніки. Ми зробили редизайн трьох наших сайтів та вдосконалили інтерактивну візуалізацію даних.
- ◆ Наші ідеї стають більш масштабними, а отже, зростає кількість проектів з українськими та закордонними партнерами. Зокрема, у співпраці з Офісом розвитку Оболонського району, Інститутом міста (Львів), Оболонською РДА та ГО «Парк Наталка» ми провели дослідження потенціалу до громадотворення в Оболонському районі Києва. На основі цього дослідження було розроблено рекомендації з комунікації між органами влади, активістами та громадою в районі. Ці рекомендації вперше в історії Києва стануть основою стратегії комунікації РДА з мешканцями району. Спільно з Міністерством освіти і науки, Інститутом освітньої аналітики та Українським центром оцінювання якості освіти ми започаткували **опитування** учасників ЗНО, яке дозволило вперше оцінити вплив соціально-економічних чинників на навчальні

досягнення. Спільно з Центром політико-правових реформ та Центром інформації про права людини утворили платформу для громадських організацій зацікавлених у зміні системи реєстрації місця проживання, в рамках якої провели базове дослідження системи **реєстрації** місця проживання та спільно з партнерами організували ряд зустрічей та презентацій із залученням експертів та представників влади для обговорення широкого кола проблем, що виникають через чинну систему реєстрації. Окрім цього, ми розпочали проект із дослідження мотивації та майбутніх планів українських студентів і студенток у Польщі, Чехії, Угорщині та Словаччині спільно з Institute of Public Affairs (Варшава), Association for International Affairs (Прага), Yehuda Elkana Center CEU (Будапешт), Slovak Foreign Policy Association (Братислава).

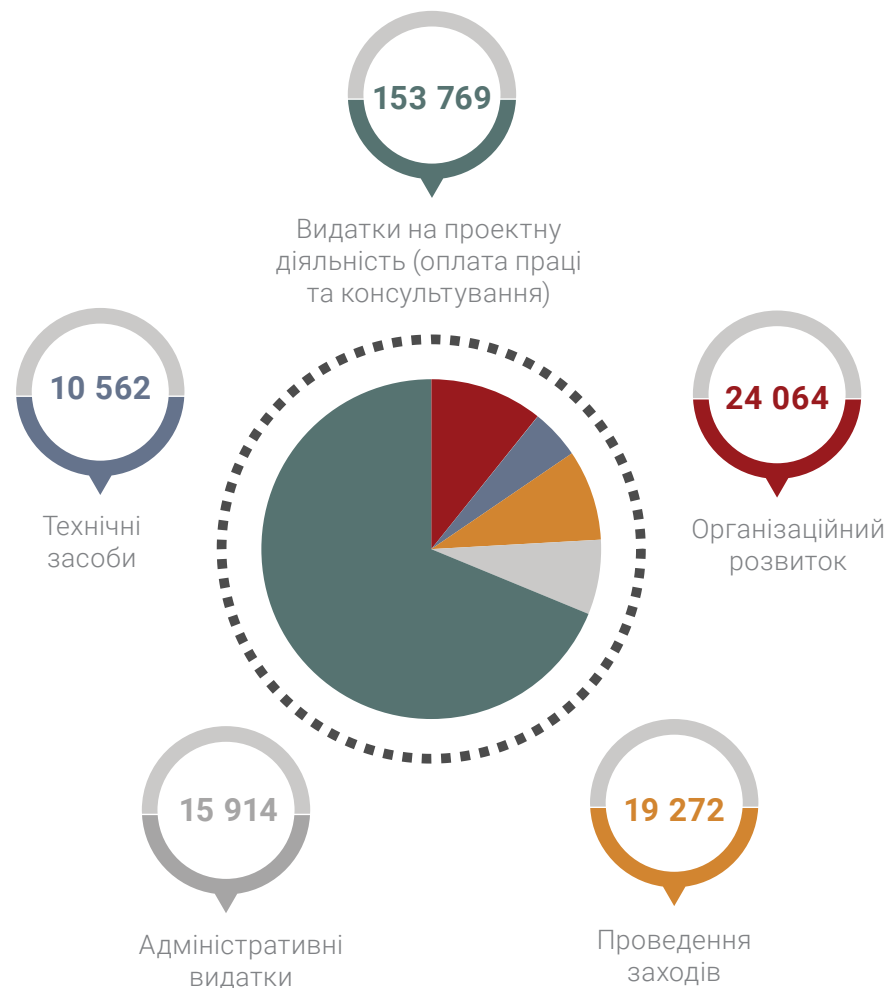
- ◆ CEDOS є учасником Think Tank Development Initiative. Це унікальна можливість для розвитку аналітичних центрів України, яка впроваджується за підтримки Шведської міжнародної агенції для співпраці у розвитку (Swedish International Development Cooperation Agency, SIDA), Фонду аналітичних центрів (Think Tank Fund) та Міжнародного фонду «Відродження». Також ми завдячуємо щедрою організаційною підтримкою Open Society Initiative for Europe.

БЮДЖЕТ

НАДХОДЖЕННЯ ЗА ДОНОРАМИ 2016 (USD)



СТРУКТУРА ВИДАТКІВ 2016 USD



ВИТРАТИ 2016

НАЗВА ПРОЕКТУ	ДОНОР	ПОЧАТОК ПРОЕКТУ	ЗАКІНЧЕННЯ ПРОЕКТУ	БЮДЖЕТ ЗАГАЛЬНИЙ (ГРН)	БЮДЖЕТ ЗАГАЛЬНИЙ (USD)	НАДІЙШЛО В 2016 (грн)	НАДІЙШЛО В 2016 (USD)	ВИТРАТИ В 2016 (грн)	ВИТРАТИ В 2016 (USD)
Strengthening Civic participation in Ukraine	Charles Stewart Mott Foundation	12.2014	3.2017	3 677 729 ₴	\$150 100	1 908 871₴	\$79 974	1 829 348 ₴	\$76 891
Організаційний розвиток	Think Tank Development Initiative by SIDA and IRF	03.2015	03.2017	3 400 329 ₴	\$142 364	1 935 043 ₴	\$75 572	1 494 357 ₴	\$59 473
Дофінансування проекту "Організаційний розвиток" №50533	Think Tank Development Initiative by SIDA and IRF	3.2016	2.2017	264 040 ₴	\$10 540	264 040 ₴	\$10 540	233 296 ₴	\$9 313
Дофінансування проекту "Організаційний розвиток" №50380	Think Tank Development Initiative by SIDA and IRF	4.2016	4.2017	278 894 ₴	\$11 237	278 894 ₴	\$11 237	135 869 ₴	\$5 937
Дофінансування проекту "Організаційний розвиток" 50014	Think Tank Development Initiative by SIDA and IRF	9.2015	2.2017	111 248 ₴	\$4 500	78 822 ₴	\$3 000	89 631 ₴	\$3 500
Інституційна підтримка	Think Tank Fund	2.2015	2.2016	1 251 821 ₴	\$56 699	175 242 ₴	\$7 088	366 634 ₴	\$16 612
Підтримка проекту Profrights 2016	National Endowment for Democracy	7.2016	6.2017	891 000 ₴	\$33 000	509 771 ₴	\$20 000	364 364 ₴	\$14 459
Підтримка проекту Profrights 2015	National Endowment for Democracy	5.2015	4.2016	593 632 ₴	\$25 520	91 778 ₴	\$3 520	329 756 ₴	\$13 980
Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project	American Councils for International Education	5.2016	1.2017	249 344 ₴	\$10 000	199 440 ₴	\$8 000	198 831 ₴	\$7 941

НАЗВА ПРОЕКТУ	ДОНОР	ПОЧАТОК ПРОЕКТУ	ЗАКІНЧЕННЯ ПРОЕКТУ	БЮДЖЕТ ЗАГАЛЬНИЙ (ГРН)	БЮДЖЕТ ЗАГАЛЬНИЙ (USD)	НАДІЙШЛО В 2016 (грн)	НАДІЙШЛО В 2016 (USD)	ВИТРАТИ В 2016 (грн)	ВИТРАТИ В 2016 (USD)
Organizational Development Grant	Open Society Initiative for Europe	10.2016	9.2018	3 348 000 ₴	\$124 000	826 057 ₴	\$32 000	197 671 ₴	\$7 657
EaP countries cooperation to ensure the quality assurance in higher education*	The Embassy of the Czech Republic and Eastern Partnership Civil Society Forum (EaP CSF)	6.2016	11.2016	83 920 ₴	\$3 184	83 920 ₴	\$3 184	91 701 ₴	\$3 184
Think Tank Young Professional Development Program for MA and PhD Graduates 2016	Open Society Institute	12.2016	4.2017	180 880 ₴	\$7 000	180 880 ₴	\$7 000	20 000 ₴	\$774
Оцінка організаційної спроможності та розробка стратегії управління змінами	ГО "Ініціативний центр сприяння активності та розвитку громадського почину "Єднання"	2.2016	3.2016	23 000 ₴	N/A	23 000 ₴	N/A	23 000 ₴	N/A

МІГРАЦІЯ

- ◆ У партнерстві з ЦППР та ЦІПЛ провели дослідження чинної системи **реєстрації** місця проживання, під час якого проаналізували вплив реєстрації на доступ населення до державних послуг та на ефективність державного управління. Дослідження показало, що чинна система реєстрація обмежує доступ населення до медичних послуг, унеможлиблює волевиявлення на місцевих виборах незареєстрованого населення та ускладнює отримання документів і адміністративних послуг. Реформування системи реєстрації місця проживання вимагає системних змін до законодавства та узгоджених дій широкого кола органів влади.
- ◆ Продовжуємо постійний **моніторинг** політики щодо внутрішньо переміщених осіб та регулярну публікацію оглядів приватних грошових переказів в Україну, що дозволяє нам оперативно реагувати на законодавчі ініціативи в сфері забезпечення прав ВПО та аналізувати причини змін обсягів грошових переказів мігрантів.
- ◆ Підготували серію публікацій щодо **міграційної кризи в ЄС** та проаналізували, яку роль в ній відіграють шукачі притулку з України. Аналіз показав, що кількість **шукачів притулку з України** в ЄС зростає починаючи з 2014 року, однак більшість заяв про надання захисту є безпідставними, про що свідчить велика частка відмов.
- ◆ Організували семінар з вироблення політики щодо шляхів залучення українських мігрантів та мігранток до розвитку України, який зокрема виявив необхідність створення окремого органу відповідального за питання міграції.
- ◆ У партнерстві з Данською радою з питань біженців презентували міжнародний досвід ідентифікації осіб та розробили законодавчі зміни в цій сфері.
- ◆ Представили наш аналіз та рекомендації щодо українських трудових мігрантів та мігранток у ЄС та механізмів роботи угоди про реадмісію Україна-ЄС для європейських політиків і політиків у Брюсселі.

МІСЬКИЙ РОЗВИТОК

- ◆ Ми провели кількісне соціологічне дослідження рівня залученості мешканців та мешканок Києва до міського управління. Ці дані лягли в основу стратегії реалізації нашого проекту з посилення рівня громадської участі.
- ◆ Зробили дослідження **мережі** взаємодії міських ініціатив та організацій Києва, Харкова, Одеси, Львова й Івано-Франківська, а також зібрали й опублікували Базу міських ініціатив України. Це унікальна, єдина в Україні база, що доступна онлайн та функціонує для співпраці міських ініціатив. Дані дослідження лягли в основу стратегії підтримки урбаністичного руху в Україні.
- ◆ Проаналізували потенціал до **громадотворення** в Оболонському районі Києва та надали рекомендації з комунікації між органами влади, активіст(к)ами та громадою в районі. Підписали Меморандум про співпрацю з Оболонською РДА. Наші рекомендації стануть основою стратегії комунікації РДА з мешканцями та мешканками району, а це, у свою чергу, стане першим подібним проектом співпраці різних міських стейкхолдерів у Києві.
- ◆ Ми зробили **аналіз** розміщення переселенців у розрізі житлової інфраструктури, який показує, що ВПО не створюють додаткових навантажень на житлову інфраструктуру в Україні.
- ◆ Проаналізували запровадження **бюджету** участі в Івано-Франківську та надали місцевій владі рекомендації з його вдосконалення.
- ◆ Провели проектний семінар «Право на місто 2» у Львові, присвячений пошуку механізмів участі жителів та жительок у збереженні спадщини та оновленні історичного міста.
- ◆ Провели у Львові першу в Україні конференцію «Партисипативні практики в урбаністиці, бюджетуванні, культурі» для обміну досвідом дослідниць і дослідників, активістів і активісток, а також муніципалітетів різних міст України. За підсумками конференції готуємо публікацію про найкращі учасницькі практики в Україні.
- ◆ Розробили на платформі Prometheus перший масовий безкоштовний онлайн-курс про урбаністику в Україні

«Урбаністика: сучасне місто». У низці міст цей курс рекомендований для проходження співробітницям та співробітникам муніципалітетів і функціонує фактично як інструмент підвищення кваліфікації чиновників і чиновниць. Станом на 14 березня на курсі зареєструвалися 7123 слухачі, видано 523 сертифікати про закінчення курсу.

- ◆ Ми організували Перший форум міських ініціатив України, під час якого було створено Український урбаністичний рух та підписано його **Хартію**. Підтримка урбаністичного руху є логічним продовженням наших досліджень рівня громадської участі та мережі міських ініціатив України.
- ◆ Ми провели дослідження та воркшоп із розвитку мистецьких студій НАОМА на Сошенка, 33. Розробили методику та взяли участь у модерації публічних обговорень Концепції розвитку велоінфраструктури в Києві. Ці два проекти є прикладами учасницького підходу до міського розвитку, чи не вперше реалізованого в Києві.
- ◆ Наші аналітики провели дводенний тренінг із соціальних досліджень у міських проектах в Одесі, під час якого учасники та учасниці з 6 міст практикували різноманітні підходи до збору міських даних, а потім розробляли можливі стратегії розвитку однієї з одеських вулиць.
- ◆ Ми взяли участь у підготовці та проведенні воркшопу з реконструкції публічного простору в будівлі Київради та площі перед нею. Наші пропозиції лягли в основу технічного завдання для реконструкції, що слугує ще одним прикладом учасницького міського планування, а також співпраці муніципалітету з незалежними дослідниками.
- ◆ Наша команда реалізувала проект «Шкільний модуль Урбаністика» з розробки та проведення факультативного курсу з урбаністики для учнів однієї зі шкіл Харкова. Він показав, що урбаністична освіта може стати одним із елементів сучасної шкільної освіти в Україні, розвиваючи компетенції сучасних міських жителів і жительок.
- ◆ Ми опублікували 85 матеріалів в аналітичному інтернет-журналі про місто Mistosite.

СЕРЕДНЯ ТА ВИЩА ОСВІТА

- ◆ Спільно з МОН та УЦОЯО ми започаткували **опитування** випускників та випускниць загальноосвітніх шкіл, яке дозволило вперше оцінити вплив соціально-економічних чинників на навчальні досягнення. Виявилось, що освіта батьків за інших рівних умов має більший вплив на результати ЗНО, ніж тип навчального закладу чи розташування школи у місті чи в селі.
- ◆ Інший наш **аналіз** показав, що в «елітних» школах не тільки середній бал є вищим, а і внутрішньошкільна нерівність у таких закладах виявилася нижчою. Втім, попри ці розриви, нерівність усередині шкіл усе ще вища за нерівність між школами.
- ◆ У співпраці з партнерами ми провели національне соціологічне **опитування** студентства, результати якого дають змогу здійснити реформу стипендій та показують, із якими очікуваннями молодь вступає до ВНЗ, а також якої саме інформації бракує для кращого вибору університету чи спеціальності.
- ◆ Наші аналітики уклали **рейтинг прозорості** університетів – 2016, що показав, які саме університети йдуть на зустріч абітурієнт(к)ам, студент(к)ам, викладач(к)ам та роботодав(и)цям, публікуючи інформацію про свої освітні програми, а також адміністративні та фінансові процеси. За результатами рейтингу кожен університет отримав індивідуальні рекомендації. На сьогодні щонайменше 18 ВНЗ вдосконалюють свої сайти на основі цих рекомендацій.
- ◆ Ми оновили унікальну **базу даних**, що містить інформацію про українських громадян та громадян у закордонних університетах 33 країн у розрізі статі, регіону країни, типу університету та спеціальності. Ці дані показують, яким саме закордонним університетам віддають перевагу українці та українки, котрих не задовольняє українська вища освіта.

- ◆ Ми локалізували **концепцію** *performance-based funding* для українського контексту. Міністерство освіти поклало цю локалізацію в основу законопроекту зі зміни системи фінансування вищої освіти. Також ми провели міжнародні **дебати** з питань фінансування вищої освіти в Україні, Польщі та Австрії.
- ◆ Ми зібрали та опублікували **погляди** членів та членкинь Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти на його найбільш важливі функції, щоб привернути увагу громадськості до візій та планів цього важливого органу у найближчій перспективі. Аналіз виявив основні розбіжності всередині агентства в поглядах на процедури акредитації та залучення різних зацікавлених сторін до внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості.
- ◆ Наша команда проаналізувала український **досвід** підвищених стипендій для студентів та студенток окремих спеціальностей, дійшовши висновку, що цей інструмент не приваблює більшої кількості кращих вступників та є малоефективним, якщо паралельно не будуть запроваджені заходи для покращення якості навчання та підвищення оплати праці деяких професій.
- ◆ Ми продовжуємо адмініструвати сайт **Profrights.org**, де збираємо дані про різноманітні зловживання в українських університетах. На кінець 2016 року на інтерактивній карті зібрано 424 порушення у ВНЗ по всій Україні. Проект допомагає майбутнім вступникам уникати ВНЗ, де порушують права студентства та викладацтва. Водночас проект інформує усіх членів університетської спільноти про їхні обов'язки та права, а також інструменти захисту цих прав.
- ◆ Ми організували понад 30 тренінгів для абітурієнтів і абітурієнок, де навчали їх та їхніх батьків, а також шкільних вчителів, як саме обирати університети, на яку інформацію звертати увагу та як перевіряти її правдивість.
- ◆ Ми видали ілюстрований статистичний **збірник**, який об'єднує освітню статистику у вигляді графічних матеріалів. У такий

спосіб ми хочемо популяризувати базову інформацію про економіку освіти, учасників освітнього процесу та мережу навчальних закладів в Україні. Дані відображені у порівнянні з іншими країнами, що дозволить побачити міжнародний контекст та зрозуміти місце України в ньому.

- ◆ Ми регулярно проводили експертизу різних законодавчих ініціатив у сфері освіти та надавали консультації урядов(и)цям та депутат(к)ам.



НАШІ ДОСЯГНЕННЯ У 2016



87 аналітичних матеріалів



3 сайти та **2** великі онлайн-проекти



151 421 унікальних переглядів
основного сайту



1350 появ наших аналітиків у медіа за рік



110 разів наші аналітикині та аналітики
брали участь у телеефірах



97 радіоефірів відвідали наші аналітики
та аналітикині



737 471 переглядів матеріалів
на сторінці CEDOS у Facebook, що на 24%
перевищило минулорічні показники

СПІВПРАЦЯ З УКРАЇНСЬКИМИ
МЕДІА-ПАРТНЕРАМИ:



СПІВПРАЦЯ З ІНОЗЕМНИМИ
МЕДІА-ПАРТНЕРАМИ:



THE
HUFFINGTON
POST

POLITICO



ALJAZEERA
AMERICA



MIGRATION POLICY INSTITUTE